

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Organizația de Creditare Nebancară „MAIB-Leasing” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „MAIB-Leasing” Societate pe Acțiuni împotriva lui Chirpii Vadim cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 06 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr.2ra-436/23

NR.PIGD 2-18098696-01-2ra-21032023)

Recursul declarat până la 01 septembrie 2023. Recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC (*în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 01.09.2023*). Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud: A. Romanaș)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Pahopol, R. Pulbere, V. Mihaila)

20 mai 2026

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, admisibilitatea recursului declarat de Organizația de Creditare Nebancară „MAIB-Leasing” Societate pe Acțiuni,

Curtea Supremă de Justiție, în completul de judecată compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *Judecători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 15 ianuarie 2018, SA „MAIB-Leasing” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vadim Chirpii cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În susținerea acțiunii reclamanta a indicat că la 30 decembrie 2011 Chirpii Vadim (în calitate de locatar) și SA „MAIB-Leasing” (în calitate de locator) au încheiat contractul de leasing financiar nr.*****, prin care locatorul a transmis în posesia și folosința locatarului automobilul de model „*****” nr. de înmatriculare *****, cod VIN *****, iar ultimul la rândul său s-a obligat să achite ratele de leasing și alte plăți conform graficului de plăți anexate la contract.

3. Contractul de leasing financiar nr.***** din 30 decembrie 2011 a fost încheiat pe un termen de 48 de luni. Suma contractului a constituit 47101,10 Euro. Plata finală urma să fie efectuată la 30 decembrie 2015.

4. În calitate de locator SA „MAIB-Leasing” a executat integral obligațiile sale ce rezultă din contractul de leasing financiar nr.***** din 30 decembrie 2011, însă pârâtul și-a neglijat obligațiile contractuale privind achitarea în termen a plăților de leasing.

5. Din cauza că locatarul Chirpii Vadim nu a achitat ratele de leasing conform prevederilor contractuale, având drept consecință rezilierea contractului de leasing financiar nr.***** din 30 decembrie 2011, la 01 iulie 2013, automobilul de model „*****” nr. de înmatriculare *****, cod VIN *****, a fost returnat.

6. La momentul returnării obiectului leasingului conform contractului de leasing financiar nr.***** din 30 decembrie 2011, datoria pârâtului Chirpii Vadim față de SA „MAIB-Leasing” a constituit suma de 53.935,31 de Euro, dintre care: 32.735,31 de Euro (valoarea de răscumpărare a autoturismului); 10.277,34 de Euro (plăți de răscumpărare restante); 5.258,46 de Euro (dobânda de leasing restantă); 2.974 de Euro (dobânda pentru plata cu întârziere); 2.362,85 de Euro (cheltuieli de asigurare); 327,35 de Euro (comision de reziliere anticipată); 100 de lei (cheltuieli recuperabile).

7. La 14 august 2015, automobilul în litigiu a fost acordat în leasing în baza contractului de leasing financiar nr.***** către SRL „*****” la prețul de 20.000 de Euro.

8. Urmare a diferenței dintre valoarea de răscumpărare a automobilului în mărime de 32735,31 de Euro și valoarea de acordare în leasing a acestuia, adică 20.000 de Euro, s-a acumulat datoria în sumă de 735,31 de Euro, la care s-a adăugat ulterior și suma cheltuielilor recuperabile în valoare de 400 de lei.

9. La 28 noiembrie 2017, întru soluționarea litigiului pe cale extrajudiciară, SA „MAIB-Leasing” a expediat în adresa pârâtului Chirpii Vadim reclamația nr.23895, solicitând achitarea benevolă a datoriei în mărime de 30.199,61 de Euro și 400 de lei, în termen de 7 zile, din momentul recepționării reclamației. Totodată, pârâtul a fost somat că în situația în care în termenul acordat nu va achita datoria, se va adresa în judecată.

10. Reclamația nominalizată a fost expediată atât la adresa de corespondență, indicată în contractul de leasing (care nu a fost reclamată de către pârât fiind returnată la 04 decembrie 2017 cu mențiunea „plecat”), cât și la adresa de domiciliu, indicată în contract și buletinul de identitate, recepționată de Chirpii Vadim la 07 decembrie 2017, cu toate acestea, însă, ultimul nu a achitat datoria.

11. Reclamatul a notat că la data depunerii acțiunii, Chirpii Vadim înregistrează față de SA „MAIB-Leasing” o datorie conform contractului de leasing financiar nr.***** din 30 decembrie 2011, în sumă totală de 30.199,61 de Euro, formată din: 10.277,34 de Euro (plata de răscumpărare restantă); 5.258,46 de Euro (dobânda de leasing); 1.928,50 de Euro (dobânda de întârziere); 12.735,31 de Euro (diferența dintre valoarea de răscumpărare a autoturismului și valoarea de acordare în leasing a automobilului), precum și 400 de lei (cheltuieli recuperabile de evaluare), conform Actului de verificare nr.***** din 05 ianuarie 2018 și actelor confirmative a acestora.

12. Deși pârâtul a fost contactat telefonic de nenumărate ori, totuși acesta cu rea-credință se eschivează și ignoră să-și onoreze obligațiile pecuniare asumate în baza contractului de leasing nr. ***** din 30 decembrie 2011. Toate acțiunile de soluționare a litigiului pe cale amiabilă, au eșuat.

13. Cu trimitere la prevederile art.14 alin.(1), (2), art.514, art.572 alin.(2), art.602 alin.(1) și (2), art.610 alin.(1), (2) și (3), art.617 alin.(1) și (4), art.619 alin.(1) și (2) din Codul civil și art.10 alin.(2) lit.a), art.12 alin.(1) lit.c), art.13 alin.(3) lit.e) și f), alin.(4) din Legea nr.59 din 28 aprilie 2005 cu privire la leasing, SA „MAIB-Leasing” solicită admiterea acțiunii și încasarea din contul lui Vadim Chirpii în beneficiul său a sumei de 30.199,61 de Euro cu titlu de datorie și 400 de lei cheltuieli recuperabile de evaluare, precum și compensarea cheltuielilor de judecată legate de achitarea taxei de stat.

ASPECTE DE PROCEDURĂ

14. Prin hotărârea din 03 mai 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central a fost admisă acțiunea depusă de SA „MAIB-Leasing”. S-a încasat din contul lui Chirpii Vadim în beneficiul SA „MAIB-Leasing” cheltuielile recuperabile de evaluare în

mărime de 400 de lei și datoria în baza contractului de leasing financiar nr.***** din 30 decembrie 2011 în mărime de 30.199,61 de Euro sau contravaloarea sumei în valută națională la data executării hotărârii, care constă din: 10.277,34 de Euro (plata de răscumpărare restantă); 5.258,46 de Euro (dobânda de leasing); 1.928,50 de Euro (dobânda de întârziere); 12.735,31 de Euro (diferența dintre valoarea de răscumpărare a autoturismului și valoarea de acordare în leasing a automobilului). S-a încasat din contul lui Chirpii Vadim în beneficiul SA „MAIB-Leasing” suma de 18.681,94 de lei taxa de stat.

15. La 22 august 2018, prin intermediul oficiului poștal, Chirpii Vadim a declarat apel împotriva hotărârii din 03 mai 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, solicitând repunerea în termen a apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță (f.d.73-76, vol.I).

16. Prin încheierea din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea depusă de Chirpii Vadim cu privire la repunerea în termen a apelului și restituit apelul declarat de Chirpii Vadim ca fiind depusă în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat repunerea în termen (f.d.93-96, vol.I).

17. La 09 noiembrie 2018, Chirpii Vadim, reprezentat de avocatul Petru Loghinescu a declarat recurs împotriva încheierii din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d.100-102, vol.I).

18. Prin decizia din 30 ianuarie 2019 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Chirpii Vadim, reprezentat de avocatul Petru Loghinescu, s-a casat încheierea din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și s-a restituit cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel (f.d.133-139, vol.I).

19. Prin încheierea din 26 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea depusă de Chirpii Vadim și repus în termen apelul declarat de Chirpii Vadim împotriva hotărârii din 03 mai 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, ridicată de la examinare în instanța de apel cauza civilă și remisă în prima instanță, la Judecătoria Orhei, sediul Central pentru întocmirea hotărârii integrale (f.d.153-156, vol.I).

20. Prin încheierea din 04 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Chirpii Vadim și s-a acordat apelantului termen până la 28 iunie 2019 pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel, și anume să prezinte dovada de plată a taxei de stat în mărime de 14011,45 de lei și motivele de fapt și de drept pe care e întemeiază apelului (f.d.163-165, vol.I).

21. La 28 iunie 2019, Chirpii Vadim, reprezentat de avocatul Petru Loghinescu a prezentat apelul motivat, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii din 03 mai 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță. Totodată, apelantul a solicitat scutirea parțială de la plata diferenței taxei de stat în mărime de 436,96 de Euro, cu acordarea unui

termen suplimentar de 10 zile pentru prezentarea probelor privind imposibilitatea achitării integrale a taxei de stat (f.d.170-171, vol.I).

22. Prin încheierea din 02 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea depusă de Chirpii Vadim, reprezentat de avocatul Petru Loghinescu privind scutirea parțială de la plata diferenței taxei de stat la depunerea apelului și s-a prelungit termenul pentru prezentarea diferenței taxei de stat neachitată în mărime de 9.011,45 de lei, oferind apelantului termen de 10 zile de la data recepționării încheierii (f.d.174-177, vol.I).

23. Prin decizia din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Chirpii Vadim, reprezentat de avocatul Petru Loghinescu, casată integral hotărârea din 03 mai 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, cu remiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată (f.d.202-209, vol.I).

24. La 18 ianuarie 2020, prin intermediul poștei electronice, Chirpii Vadim, reprezentat de avocatul Petru Loghinescu a depus cerere, solicitând aplicarea excepției de tardivitate în temeiul art.186¹ din Codul de procedură civilă, invocând că acțiunea depusă de SA „MAIB-Leasing” este tardivă depusă peste termenul prevăzut la art.267 alin.(1) din Codul civil, care statuează că termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani, or, termenul în interiorul căruia reclamanta urma să-și valorifice dreptul în judecată asupra sumei de 30.199,61 de Euro și 400 de lei este din *01 iulie 2013* (când a fost returnat automobilul de model ***** **, cod VIN ***** , la solicitarea SA „MAIB-Leasing”, iar în consecință contractul de leasing financiar nr.***** din 30 decembrie 2011, a fost reziliat), care a expirat *la 01 iulie 2016*.

25. Prin încheierea din 30 iulie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Central a fost respinsă cererea depusă de Chirpii Vadim, reprezentat de avocatul Petru Loghinescu cu privire la aplicarea excepției de tardivitate (f.d.81-82, vol.II).

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

26. Prin hotărârea din *02 februarie 2021* a Judecătoriei Orhei, sediul Central a fost admisă acțiunea depusă de OCN „MAIB-Leasing” SA. S-a încasat din contul lui Chirpii Vadim în beneficiul OCN „MAIB-Leasing” SA suma de 400 de lei cheltuieli recuperabile de evaluare și suma de 30.199, 61 de Euro cu titlu de datorie în baza contractului de leasing financiar nr.***** din 30 decembrie 2011 sau contravaloarea acesteia în valută națională la data executării hotărârii, care constă din: 10.277,34 de Euro (plata de răscumpărare restantă); 5.258,46 de Euro (dobânda de leasing); 1.928,50 de Euro (dobânda de întârziere) și 12.735, 31 de Euro (diferența dintre valoarea de răscumpărare a autoturismului și valoare de acordare în leasing a automobilului). S-a încasat din contul lui Chirpii Vadim în beneficiul

OCN „MAIB-Leasing” SA suma de 18.681,94 de lei taxa de stat achitată la depunerea acțiunii (f.d.103, vol.II).

27. Prima instanță a motivat soluția de admitere a acțiunii depuse de OCN „MAIB-Leasing” SA prin faptul că aceasta este îndreptățită să solicite executarea prestației de la Chirpii Vadim în mărime de 30.199,61 de Euro odată ce ultimul nu și-a onorat obligația de plată a ratelor de leasing, a plăților aferente acesteia față de reclamantă și a utilizat automobilul pe parcursul a 2 ani, cauzându-i un prejudiciu material, care urmează a fi recuperat.

28. La fel, instanța de judecată a apreciat ca fiind justificată solicitarea reclamantului de a recupera din contul locatarului toate cheltuielile suportate în legătură cu efectuarea evaluării obiectului contractului de leasing în sumă totală de 400 de lei, reflectate în certificatul de creanță precum și în actul de verificare nr.***** din 05 ianuarie 2018.

29. Instanța de fond a considerat neîntemeiate alegațiile pârâtului precum că pct.3 și 4 din Actul de restituire a obiectului contractului de leasing financiar nr. ***** sunt abuzive, or, contractul de leasing financiar nr. ***** din 30 decembrie 2011, încheiat între ”MAIB-Leasing” SA și Chirpii Vadim a fost încetat odată cu semnarea Actului de returnare a bunurilor, fapt reglementat de pct. 6 din Actul de returnare a bunurilor (f.d. 23, vol. I, traducere f.d. 84, vol. II). Respectiv, raporturile juridice succesive dintre ”MAIB-Leasing” SA și Chirpii Vadim au fost preluate și reglementate pe viitor de prevederile Actului de returnare a bunurilor conform contractului de leasing financiar nr. ***** din 30 decembrie 2011.

30. Instanța de judecată a subliniat că pct.3 și 4 din Actul de returnare întocmit la 01 iulie 2013, pe care pârâtul le consideră ca fiind abuzive, au fost negociate în vederea reparării integrale a prejudiciului material suportat de reclamant.

31. Instanța de fond a apreciat critic afirmațiile reprezentantului pârâtului precum că odată cu returnarea automobilului în proprietatea reclamantului contractul de leasing financiar nr. ***** din 30 decembrie 2011 a fost reziliat și respectiv toate riscurile în privința obiectului contractului de leasing sunt pe seama reclamantei, întrucât potrivit pct.5 din Actul de returnare a bunului din 01 iulie 2013, semnat de ambele părți, s-a menționat că „Actul de returnare a bunurilor este parte integrantă din contractul de leasing financiar nr. ***** din 30 decembrie 2011”, iar pct.6 prevede că „Odată cu semnarea prezentului act de returnare a bunurilor, contractul de leasing financiar nr. ***** din 30 decembrie 2011, încetează”.

32. Instanța de fond a dedus că raporturile juridice dintre ”MAIB-Leasing” SA și Chirpii Vadim au fost menținute și continuate în perioada imediat următoare anume prin intermediul Actului de returnare a bunurilor din 01 iulie 2013.

33. Cât privește capătul de cerere cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată, prima instanță a notat că pentru justificarea cheltuielilor de judecată în legătură cu achitarea taxei de stat, reclamantul a prezentat ordinul de plată nr.22 din

05 ianuarie 2018 în sumă de 18.681,94 de lei. Reieșind din faptul, că acțiunea înaintată de ”MAIB-Leasing” SA a fost admisă, instanța de fond a concluzionat de a încasa din contul pârâtului cheltuielile de judecată în mărime de 18.681,94 de lei suportate de reclamant cu titlu de taxă de stat.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

34. La 23 februarie 2021, Chirpii Vadim, reprezentat de avocatul Petru Loghinescu, a depus apel (nemotivat), iar la 17 mai 2021 a prezentat apelul motivat, solicitând casarea integrală a hotărârii din 02 februarie 2021 și a încheierii din 30 iulie 2020 emise de Judecătoria Orhei, sediul Central, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii depuse de OCN „MAIB-Leasing” SA ca fiind tardivă sau după caz ca neîntemeiată, precum și încasarea din contul ultimei în beneficiul său a cheltuielilor de judecată în mărime de 14.011,45 de lei taxa de stat achitată la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 03 mai 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central și 14.723,78 de lei taxa de stat achitată la depunerea apelului împotriva hotărârii din 02 februarie 2021, în total suma de 28.735,23 de lei și suma de 10.000 de lei cheltuieli de asistență juridică (f.d.105-113, 130-136, vol.II).

ASPECTE DE PROCEDURĂ

35. Prin decizia din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Chirpii Vadim, reprezentat de avocatul Petru Loghinescu, casată hotărârea din 02 februarie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central și pronunțată o hotărâre nouă sub formă de încheiere prin care acțiunea depusă de OCN „MAIB-Leasing” SA a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție extinctivă (f.d.164-169, vol.II).

36. La 28 februarie 2022, OCN „MAIB-Leasing” SA a declarat recurs împotriva deciziei din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d.175-180, vol.II).

37. Prin decizia din 01 iunie 2022 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de OCN „MAIB-Leasing” SA, s-a casat decizia din 26 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu transmiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (f.d.193-201, vol.II).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

38. Prin decizia din 06 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Chirpii Vadim, reprezentat de avocatul Petru Loghinescu, casată integral hotărârea din 02 februarie 2021 și încheierea din 30 iulie 2021 ale Judecătoriei Orhei, sediul Central și emisă o hotărâre nouă sub formă de încheiere, prin care s-a admis cererea depusă de Chirpii Vadim, reprezentat de avocatul Loghinescu Petru, cu privire la aplicarea excepției de tardivitate, s-a respins

acțiunea depusă de OCN „MAIB-Leasing” SA ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție (f.d.230-238, vol.II).

39. Instanța de apel, cu trimitere la prevederile art.267 alin.(1) și art.272 alin.(1) din Codul civil, în redacția legii până la 01 martie 2019, în coroborare cu art.186¹ CPC, a motivat decizia, constatând faptul că OCN „MAIB Leasing” SA (locator) și Vadim Chirpii (locatar), au încheiat la 30.12.2011, contractul de leasing financiar nr.***** (f.d. 8, 10-15, 26-29, vol.I). Potrivit contractului de leasing, locatorul a transmis locatarului în posesie și folosință automobilul de model „*****”, cod VIN *****, iar locatarul Chirpii Vadim s-a obligat să achite ratele de leasing și alte plăți (f.d. 16, vol.I). Potrivit graficului de achitări, locatarul s-a obligat să achite lunar, timp de 48 luni, suma de 1.294,65 de Euro, ultima rată de leasing urmând a fi efectuată la data de 30.12.2015 (f.d. 9, 29 verso vol.I). Urmare a neonorării obligației de achitare a ratelor de leasing, contractul de leasing financiar nr.***** din 30.12.2011, a fost reziliat, iar la 01.07.2013 părțile au semnat Actul de restituire a automobilului menționat (f.d. 23, 88, 93, vol.I).

40. Instanța de apel a reținut că conform pct.2.1 din Actul de returnare a bunurilor, datoria totală a locatarului față de locator, la situația din 01.07.2013, constituia 53.935,31 de Euro, formată din: suma de 32.735,31 de Euro valoarea de răscumpărare reziduală; 10.277,34 de Euro plățile de răscumpărare; 5.258,46 de Euro dobânda de leasing; 2.974 de Euro dobânda pentru neachitarea la timp; 327,35 de Euro dobânda de leasing pentru rezilierea anticipată a contractului și 2.365,85 de Euro asigurarea. Ulterior, la 14.08.2015, conform contractului de leasing financiar nr.*****, OCN „MAIB Leasing” SA a înstrăinat SRL „*****” automobilul de model „*****”, Vin cod *****, la prețul de 20.000 de Euro.

41. Instanța de apel a subliniat că, invocând după revânzarea obiectului contractului de leasing financiar nr.***** din 30.12.2011, nu s-a acoperit valoarea contractuală integrală, OCN „MAIB Leasing” SA, prin acțiunea înaintată la data de 15.01.2018, a solicitat încasarea din contul lui Vadim Chirpii în beneficiul său a datoriei în sumă de 30.199,61 de Euro.

42. Instanța de apel a considerat eronate concluziile primei instanțe expuse în încheierea din 30.07.2020 precum că termenul de prescripție urmează a fi calculat din momentul comercializării autoturismului de model „*****”, Vin cod ***** de către SRL „*****”, adică începând cu 14.08.2015, deoarece sunt în contradicție cu suportul probator administrat la dosar.

43. Aici, instanța de apel a notat că urmare a neonorării obligației de achitare a ratelor de leasing de către Vadim Chirpii, contractul de leasing financiar nr.***** din 30.12.2011, a fost reziliat, iar la 01.07.2013 părțile au semnat Actul de restituire a automobilului în litigiu (f.d.88, 93 vol.II).

44. Instanța de apel a accentuat că termenul de prescripție extinctivă a început să curgă de la semnarea Actului de restituire a automobilului menționat, adică din

01.07.2013, iar termenul în care OCN „MAIB Leasing” SA urma să-și valorifice dreptul de încasare a sumei de 30.199,61 de Euro și 400 de lei, a fost de până la 01.07.2016, și nicidecum la comercializarea autoturismului de către SRL „*****” la 14.08.2015.

45. Instanța de apel a concluzionat că termenul de depunere a acțiunii în judecată a început să curgă de la 01.07.2013 și a expirat la 01.07.2016, pe când OCN „MAIB-Leasing” SA s-a adresat în judecată cu acțiune abia la 15.01.2018, adică cu omiterea evidentă a termenului prevăzut la art.267 alin.(1) din Codul civil (în redacția legii până la 01.03.2019) și nici nu a solicitat, în conformitate cu art.116 alin.(1) din Codul de procedură civilă, repunerea acțiunii în termen.

46. Instanța de apel a remarcat că în speță nu sunt aplicabile prevederile art.277 alin.(1) lit.b) din Codul civil, întrucât materialele dosarului cert denotă că pârâțul Vadim Chirpii nu a săvârșit acțiuni din care ar rezulta că a recunoscut datoria, precum și nu se atestă dovezi de achitare a ratelor de către acesta.

47. În contextul celor constatate, instanța de apel a considerat necesar de a anula încheierea din 30.07.2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Central prin care a fost respinsă cererea depusă de Chirpii Vadim privind aplicarea la caz a excepției de tardivitate, totodată a concluzionat că acțiunea depusă de OCN „MAIB-Leasing” SA a fost depusă cu omiterea termenului de prescripție.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

48. La *07 martie 2023*, OCN „MAIB-Leasing” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 06 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii din 02 februarie 2021 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, precum și încasarea din contul intimatului Chirpii Vadim în beneficiul său a cheltuielilor de judecată.

SOLICITĂRILE RECURENTULUI

49. În susținerea recursului OCN „MAIB-Leasing” SA, cu trimitere la prevederile art.432 alin.(2) lit.a), b) și c) din Codul de procedură civilă (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), în vigoare din 01 septembrie 2023), a invocat că instanța de apel a încălcat și a aplicat eronat normele de drept material, în special nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

50. Recurenta a reținut că instanța de apel trebuia să aplice prevederile art.272 alin.(1) și art.602 alin.(1) din Codul civil (în redacția legii până la 01.03.2019) și nicidecum prevederile art.267 alin.(1) din Codul civil (în redacția legii până la 01.03.2019), deoarece dreptul la acțiune s-a născut când a aflat despre încălcarea dreptului, și anume mărimea prejudiciului a fost stabilită abia după ce a fost

comercializat automobilul obiect al contractului de leasing financiar, respectiv din această dată urmează să fie calculat termenul de prescripție.

51. Nu putea anterior comercializării autoturismului să se adreseze în judecată, deoarece nu era stabilită suma prejudiciului. Momentul constatării dreptului încălcat îl constituie data comercializării automobilului.

52. De asemenea, instanța de apel urma să aplice prevederile art.259 alin.(1) din Codul civil (în redacția legii până la 01.03.2019) potrivit căroră, termenul se instituie prin lege, hotărâre judecătorească sau prin acordul părților.

53. La dosar este anexat Actul de predare-primire a automobilului din 01 iulie 2013, prin care Chirpii Vadim s-a obligat să compenseze diferența neacoperită din vânzarea automobilului în termen de 10 zile din data recepționării notificării.

54. Recurenta consideră că părțile au stabilit un termen de executare a obligațiilor prin intermediul Actului de returnare. În cazul în care nu este stabilit termenul de executare a obligațiilor acestea devin scadente în termenul stabilit prin notificare. Respectiv, termenul de prescripție a început să curgă din momentul în care i-a fost expediată lui Chirpii Vadim notificarea prin care a fost informat că din comercializarea automobilului nu a fost încasată întreaga sumă, iar diferența urmează să fie restituită.

55. În opinia recurenteii chiar dacă va fi calculat termenul din data comercializării automobilului acțiunea a fost depusă în judecată în interiorul termenului de prescripție, având în vedere că autoturismul a fost înstrăinat la 14 august 2015, ceea ce presupune că termenul de prescripție extinctivă a expirat la 14 august 2018, pe când acțiunea a fost depusă la 15 ianuarie 2018.

56. Instanța de apel eronat a concluzionat că termenul de depunere a acțiunii în judecată a început să curgă din 01 iulie 2013 și a expirat la 01 iulie 2016, calculat de către instanță când a fost reziliat contractul de leasing, deoarece la data respectivă nu era certă suma restanței pentru ca obligațiunea să devină executorie. Or, pentru ca o obligațiune să devină executorie este necesar ca această să devină certă și legală, condiții pe care nu le îndeplinea suma solicitată spre încasare la data rezilierii contractului, prin urmare la data 01 iulie 2013 nu a apărut dreptul la acțiune.

57. Termenul de prescripție urmează a fi calculat din data când a fost vândut automobilul în litigiu (14.08.2015), pentru că abia atunci au deveni scadente toate sumele contractuale, inclusiv la acea dată a fost stabilită mărimea prejudiciului, prin urmare, acțiunea a fost depusă în judecată în interiorul termenului legal.

58. Instanța de apel a ignorat prevederile art.748 alin.(4) și art.738 alin.(5) din Codul civil (în redacția legii până la 01.03.2019), or, din materialele dosarului cert rezultă că rezilierea contractului a avut loc ca urmare a încălcării prevederilor

contractuale de către Chirpii Vadim, respectiv toate prejudiciile produse creditorului îi sunt opozabile intimatului.

59. Mai mult ca atât, odată cu rezilierea contractului nu toate obligațiunile și drepturile contractuale devin scadente, o parte din acestea continuă să existe inclusiv dreptul la încasarea prejudiciului cauzat ca urmare a neexecutării contractului.

60. Chirpii Vadim a produs un prejudiciu OCN „MAIB-Leasing” SA, deoarece a utilizat automobilul transmis în leasing și nu a achitat ratele de leasing, prejudiciu care parțial a fost compensat prin valoarea la care a fost comercializat automobilul, restul urmează să fie compensat de intimat.

61. De asemenea, Chirpii Vadim la data semnării Actului de returnare și-a asumat obligația de a achita sumele care nu vor fi acoperite de valoarea automobilului conform pct.4 din Actul de returnare.

62. Recurenta consideră că intimatul Chirpii Vadim a stabilit o obligație privind achitarea sumelor prejudiciului care nu va fi compensat de valoarea automobilului, obligație care evident devine scadentă doar în momentul în care este informat despre comercializarea bunului și despre faptul că prețul la care a fost comercializat automobilul nu compensează valoarea sumelor investite de OCN „MAIB-Leasing” SA acestea constituind prejudiciul produs. Suma pretinsă de 30.199,61 de Euro constituie prejudiciul adus companiei ca urmare a faptului că obiectul contractului de leasing nu a acoperit valoarea contractuală integrală.

63. Potrivit contractului de leasing nr.***** din 30 decembrie 2011, valoarea totală a contractului a constituit suma de 62.143,20 de Euro, pe care Chirpii Vadim s-a obligat să o achite pentru a dobândi dreptul de proprietate asupra automobilului. La momentul încheierii contractului de leasing, intimatul a achitat doar suma de 11.177,66 de Euro, utilizând autoturismul timp de 2 ani, diminuându-i valoare de piață. Când a fost revendicat automobilul din posesia lui Chirpii Vadim, acesta se afla într-o stare deplorabilă, fapt confirmat prin Raportul de evaluare, din care motiv comercializarea automobilului a durat o perioadă îndelungată, iar prețul de comercializare a fost unul redus față de valoarea inițială, deși a întreprins măsuri de a înstrăina automobilul în termen restrâns și la un preț mai mare.

64. Recurenta consideră că Chirpii Vadim prin acțiunile sale i-a cauzat un prejudiciu, care urmează să fi încasat din contul acestuia.

65. De asemenea, recurenta consideră că la caz urmează a fi aplicată și analogia legii, deoarece Legea cu privire la leasing nu prevede situațiile în care bunul revendicat nu acoperă valoarea integrală a contractului.

66. Astfel, potrivit art.73 alin.(3) din Legea cu privire la gaj nr.449 din 30 iulie 2001, dacă produsul obținut din vânzarea bunului nu a fost suficient pentru a plăti

creanțele sale și cheltuielile, creditorul gajist conservă o creanță neprivilegiată pentru diferența datorată de debitorul său. Având în vedere că automobilul obiect al contractului de leasing a fost revendicat, acesta devine ca un bun gajat în scopul executării obligațiilor contractuale, deoarece atât în cazul gajului, cât și în cazul leasingului bunurile revendicate urmează a fi comercializate pentru a încasa sumele bănești.

67. La 22 martie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Chirpii Vadim copia recursului declarat de OCN „MAIB-Leasing” SA, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării obligatorii a referinței (f.d.23, vol.III), cu toate acestea, intimatul nu și-a valorificat acest drept procedural și nu a depus referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

68. Articolul 434 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

69. Prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

70. În conformitate cu prevederile art.XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate *în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului*.

71. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

72. În conjunctura enunțată, și având în vedere că, recursul a fost declarat la 07 martie 2023, adică până la intrarea în vigoare a modificărilor operate în Codul de procedură civilă, acesta va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

73. Articolul 432 din Codului de procedură civilă (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 1 septembrie 2023):

„(1) Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.”

74. Articolul 433 lit.a) din Codul de procedură civilă (în redacția legii până la modificările operate prin Legea nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 1 septembrie 2023):

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: **a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).**”

75. Articolul 440 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

76. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la *06 decembrie 2022*, în ședință publică.

77. Actele cauzei atestă că copia deciziei integrale (motivate) a instanței de apel a fost expediată în adresa OCN „MAIB-Leasing” SA la *19 ianuarie 2023*, la adresa electronică a reprezentantului acesteia (e-mail: [*****](#)) (f.d.239, vol.II).

78. Astfel, recursul declarat la *07 martie 2023*, de OCN „MAIB-Leasing” SA, a fost depus în termenul prevăzut la art.434 CPC.

79. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art.432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

80. Din analiza recursului rezultă că OCN „MAIB-Leasing” SA a invocat ca temei de admisibilitate a recursului prevederile art.432 alin.(2) lit.a), b) și c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la situația din *07 martie 2023*, potrivit cărora se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească; nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

81. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurenta face trimitere la temeiurile de drept prevăzute de art.432 alin.(2) lit.a), b), c) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, nu a stabilit că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, sau că a interpretat în mod eronat legea, precum și că ar fi apreciat arbitrar probele.

82. În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de art.432 alin.(2) lit.a), b), c) CPC, în vigoare la situația din *07 martie 2023*, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat corespunzător, soluția fiind bazată pe o cercetare multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

83. Dezacordul recurenteii cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

84. Totodată, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele

de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

85. Prin prisma art.432 alin.(4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 din Codul de procedură civilă.

86. Din materialele dosarului, în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, nu rezultă că instanța de apel a apreciat arbitrar probele.

87. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanță nu este absolut. Există limitări implicite admise (*cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38, cauza Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230*). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45*).

88. La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 CEDO (*cauza Helmers c. Suediei, 09 octombrie 1991*).

89. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul declarat de OCN „MAIB-Leasing” SA nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, se consideră inadmisibil.

90. În corespundere cu art.433 lit.a), în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „MAIB-Leasing” Societate pe Acțiuni.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni